

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 2 maja 2024 r.

KN-V.431.6.2024.6

Pani
Magdalena Nowojska
Prezes Fundacji CISZUM
ul. Święty Marcin 80/82, pok. 314
61-809 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	Przedmiotem kontroli było spełnianie przez przedsiębiorstwo społeczne warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1 oraz art. 5-10 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej ¹ , zwanej dalej „Ustawą”. Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 16 ust. 1 Ustawy oraz przepisów rozdziałów 2-5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej ² . Kontrolą objęto okres od 3 lutego 2023 r. do 8 marca 2024 r.
Jednostka kontrolowana	Fundacja CISZUM, ul. Święty Marcin 80/82, pok. 314, 61-809 Poznań ³ , posiadająca status przedsiębiorstwa społecznego, zwana dalej „przedsiębiorstwem społecznym” lub „Fundacją”.
Kontrolerzy	Dominika Rewers – inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr 47/24 z 13 lutego 2024 r. Joanna Nowak – inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr 47/24 z 13 lutego 2024 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Kontrolę przeprowadzono od 21 lutego do 8 marca 2024 r.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Magdalena Nowojska - Prezes Zarządu Fundacji.

(akta kontroli: str. 10-22)

Na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości spełnianie przez Fundację CISZUM warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1 oraz art. 5-10 Ustawy.

Ocenę uzasadnia:

- prowadzenie działalności odpłatnej pożytku publicznego, zgodnie z art. 3 Ustawy,
- realizowanie zadań z zakresu usług społecznych, zgodnie z art. 4 ust. 1 Ustawy,

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 113.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

³ Nr KRS: 0000635973.

- posiadanie organu konsultacyjno-doradczego, zgodnie z art. 7 Ustawy,
- przestrzeganie zakazów określonych w art. 8 Ustawy,
- nieprzeznaczanie zysku albo nadwyżki bilansowej uzyskanej z wykonywanej działalności do podziału między członków, udziałowców, akcjonariuszy i osoby w nim zatrudnione, zgodnie z art. 9 ust. 1 Ustawy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

Wojewoda Wielkopolski decyzją z 3 lutego 2023 r.⁴ przyznał status przedsiębiorstwa społecznego Fundacji CISZUM, ul. Święty Marcin 80/82, pok. 314, 61-809 Poznań. Fundacja została umieszczona w elektronicznym wykazie przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Fundacja jako podmiot ekonomii społecznej prowadziła działalność w formie pożytku publicznego zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁵. Swoje działanie Fundacja kierowała na rzecz zdrowia psychicznego, tworzyła inicjatywy mające na celu pomoc osobom w i po kryzysie psychicznym. Działania Fundacji kierowane były do osób dorosłych, jak i młodzieży. Celem Fundacji było m.in. promowanie, inicjowanie i wdrażanie deinstytucjonalizacji usług zdrowotnych i społecznych na rzecz zdrowia psychicznego, upowszechnianie wiedzy na temat czynników wpływających na zdrowie psychiczne; inicjowanie, realizowanie i promowanie badań dotyczących efektywnych oddziaływań profilaktycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie zdrowia psychicznego; przyczynianie się do wdrażania w systemach opieki zdrowotnej i społecznej opartych na dowodach standardów profilaktyki, leczenia i rehabilitacji zaburzeń psychicznych oraz wsparcia dla rodzin i otoczenia osób z zaburzeniami psychicznymi.

W okresie objętym kontrolą Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego, samorządowa osoba prawna nie posiadały nad Fundacją kontroli w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów⁶.

(akta kontroli: str. 25)

Fundacja w okresie objętym kontrolą zatrudniała pracowników na podstawie umów o pracę, tj.:

- jednego pracownika do 30 września 2023 r. w wymiarze 0,1 pełnego wymiaru czasu pracy,
- jednego pracownika do 31 października 2023 r. w wymiarze 0,5 pełnego wymiaru czasu pracy,
- jednego pracownika do 31 marca 2023 r. w wymiarze 0,5 pełnego wymiaru czasu pracy,
- jednego pracownika do 30 września 2023 r. w wymiarze 0,5 pełnego wymiaru czasu pracy,
- jednego pracownika do 28 lutego 2023 r. w wymiarze 0,5 pełnego wymiaru czasu pracy,
- jednego pracownika do 30 września 2023 r. w wymiarze 0,5 pełnego wymiaru czasu pracy i od 2 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. w wymiarze 1,0 pełnego wymiaru czasu pracy,

⁴ Znak PS-V.8690.7.2023.6

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 571.

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1689.

- jednego pracownika na czas nieokreślony w wymiarze 0,6 pełnego wymiaru czasu pracy z tytułu jednej umowy o pracę i w wymiarze 0,4 pełnego wymiaru czasu pracy z tytułu drugiej umowy o pracę,
- jednego pracownika do 31 marca 2023 r. w wymiarze 0,5 pełnego wymiaru czasu pracy z tytułu jednej umowy o pracę, od 22 lutego 2022 r. do 30 września 2023 r. w wymiarze 0,5 pełnego wymiaru czasu pracy z tytułu drugiej umowy o pracę i od 1 października 2023 r. na czas nieokreślony w wymiarze 1,0 pełnego wymiaru czasu pracy z tytułu kolejnej umowy o pracę.

(akta kontroli: str. 62-126)

Fundacja, zgodnie z art. 7 Ustawy, powołała organ konsultacyjno-doradczy w przedsiębiorstwie społecznym. W dniu 22 grudnia 2023 r. odbyło się posiedzenie organu konsultacyjno-doradczego Fundacji. Na posiedzeniu organu konsultacyjno-doradczego pracownicy zapoznali się z wynikami działalności przedsiębiorstwa społecznego oraz wyrazili opinię w tym zakresie, zaopiniowali regulamin pracy i zasady organizacji pracy ustalane przez przedsiębiorstwo społeczne i proponowane zmiany w tym zakresie oraz zaopiniowali planowane działania przedsiębiorstwa społecznego na 2024 r. Pracownicy wyrazili pozytywną opinię w zakresie planowanych działań, wskazali jednak na potrzebę zwiększenia personelu w przypadku realizacji planowanych zadań.

(akta kontroli: str. 33-36)

Fundacja w okresie objętym kontrolą, zgodnie z art. 8 Ustawy:

1. nie udzielała pożyczek osobom prawnym organizacyjnie z przedsiębiorstwem społecznym powiązanych ani swoim członkom, członkom organów tego przedsiębiorstwa, osobom zatrudnionym w tym przedsiębiorstwie ani osobom, z którymi osoby zatrudnione w tym przedsiębiorstwie pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, ani zabezpieczała ich zobowiązań mieniem przedsiębiorstwa społecznego,
2. nie przekazywała majątku na rzecz osób, o których mowa powyżej, na zasadach innych niż w przypadku osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie to następowało nieodpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
3. nie wykorzystywała majątku na rzecz osób, których mowa powyżej, na zasadach innych niż w przypadku osób trzecich, chyba że wykorzystanie to wynikało bezpośrednio z celu statutowego,
4. nie dokonywała zakupu towarów lub usług od osób prawnych organizacyjnie powiązanych lub podmiotów, w których uczestniczyły osoby, o których mowa powyżej, na zasadach innych niż w przypadku osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

(akta kontroli: str. 25, 50-58)

Fundacja w okresie objętym kontrolą nie przeznaczyła zysku albo nadwyżki bilansowej uzyskanych z wykonywanej działalności, do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i osoby w nim zatrudnione, co było zgodne z art. 9 Ustawy.

(akta kontroli: str. 25)

IV. Stwierdzone nieprawidłowości.

1. Fundacja w listopadzie i w grudniu 2023 r. zatrudniała dwie osoby na umowę o pracę, w tym jedną osobę w wymiarze 0,6 pełnego wymiaru czasu pracy z tytułu jednej umowy o pracę i 0,4 pełnego wymiaru czasu pracy oraz drugą osobę zatrudnioną w wymiarze

1,0 pełnego wymiaru czasu pracy, co było niezgodne z art. 5 ust. 1 Ustawy, który stanowi, że przedsiębiorstwo społeczne zatrudnia co najmniej 3 osoby na podstawie umowy o pracę.

(akta kontroli: str. 62-126)

Prezes Zarządu Fundacji w złożonych wyjaśnieniach podała, że Fundacja CISZUM do 31 października 2023 r. zatrudniała na umowę o pracę min. trzy osoby na 1/2 etatu. Z dniem 31 października 2023 r. zakończyła się umowa o pracę z jedną z pracowników. Z chwilą podjęcia informacji o zakończeniu ww. umowy, Fundacja podjęła pilne działania związane z rekrutacją nowego pracownika. Niestety rekrutacja przedłużała się i trwała kilka tygodni natomiast bieżące potrzeby związane z rejestrowaniem pacjentów w ramach prowadzonych przez nas Ośrodków Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Chodzieży, Trzciancy i Śremie spowodowały konieczność pilnego zatrudnienia osoby, która doskonale poruszała się po systemie do elektronicznej rejestracji pacjentów. Osobą znającą ww. oprogramowanie do rejestracji pacjentów i którą szybko pozyskaliśmy, była pani (...). Jednakże pani (...) w listopadzie przechodziła na emeryturę i z tego też względu nie mogła podjąć zatrudnienia na umowę o pracę. Ww. osoba została zatrudniona na umowę zlecenie. Umowa ta miała znamiona umowy o pracę, chociaż nie została faktycznie tak nazwana – umowa ta została w pełni „oskładkowana”. Umowa o pracę została zawarta od stycznia 2024 r., czyli w momencie kiedy kwestie związane z przejściem na emeryturę zostały ostatecznie wyjaśnione.

(akta kontroli: str.129-132)

Przytoczone w złożonych wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ art. 5 ust.1 Ustawy jednoznacznie stanowi, że przedsiębiorstwo społeczne zatrudnia co najmniej 3 osoby na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę a każda z tych osób jest zatrudniona w wymiarze co najmniej 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy. Natomiast z treści umów o pracę wynika, że były to umowy zlecenia 2023/NFZ/CH/6 i 2023/NFZ/CH/8 na prowadzenie rejestracji medycznej dla ośrodków NFZ Fundacji, gdzie wynagrodzenie miało zostać wypłacone na podstawie wystawionego rachunku Zleceniobiorcy, a w sprawach nieunormowanych umową miały zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego.

2. Fundacja nie poinformowała Wojewody Wielkopolskiego o zmianie naruszenia warunku, o którym mowa w art. 5 ust. 1 Ustawy, tj. zatrudniania dwóch osób na podstawie umowy o pracę w listopadzie i grudniu 2023 r., co było niezgodne z art. 13. Ustawy, który stanowi, że przedsiębiorstwo społeczne jest obowiązane zgłaszać zmiany powodujące naruszenie warunków o których mowa w art. 5 Ustawy, oraz wskazać przyczyny naruszenia tych warunków w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych zmian.

(akta kontroli: str. 62-126)

Prezes Zarządu Fundacji w złożonych wyjaśnieniach podała, że z końcem grudnia 2023 r. Fundacja zakończyła współpracę z biurem rachunkowo-księgowym, które prowadziło wszelkie sprawy kadrowe oraz księgowe. Z uwagi na „zamykanie” roku, ale też kończenie załatwiania wszystkich bieżących spraw, biuro nie dokonało odpowiedniego zgłoszenia do Wojewody. Natomiast nowa firma księgowo-kadrowa, rozpoczynając współpracę, nie zdążyła jeszcze zidentyfikować występującej sytuacji.

(akta kontroli: str. 129-132)

V. Zalecenia i wnioski.

Biorąc pod uwagę ustalenia zawarte w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Zatrudnianie co najmniej trzech osób na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę w wymiarze co najmniej 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy, zgodnie z art. 5 ust. 1 Ustawy.
2. Zgłaszanie wojewodzie zmian powodujących naruszenie warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1 oraz art. 5-9, oraz wskazywanie przyczyn naruszenia tych warunków w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych zmian, zgodnie z art. 13 Ustawy.

VI. Pozostałe informacje.

Informację o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynie ich niepodjęcia, należy przekazać w terminie 14 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Wojewoda Wielkopolski

Agata Sobczyk